

Protocol schorsing en verwijdering

Inleiding

Hoewel de school er alles aan zal doen om het te voorkomen, kan het toch zijn dat een leerling zich zodanig ontwikkelt dat de school niet meer in staat is om het kind die ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Soms is die ontwikkeling zo ernstig dat de school tot verwijdering van een leerling denkt te moeten overgaan. In grote lijnen kan dit in twee situaties voorkomen:

- A. Als sanctie bij ernstig wangedrag van het kind en/of de ouders, of gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school.
- B. Als onderwijskundige maatregel wanneer de school niet meer kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van het kind en dit voor het kind ernstige gevolgen heeft voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit kan tot uiting komen in het gedrag van de leerling (internaliserend of externaliserend).

Dit soort situaties heeft vaak een zware emotionele impact (schuldgevoel, verdriet, boosheid) op kinderen, ouders, leerkrachten en op de school als geheel. Kinderen hebben meestal niet de intentie om dwars te zijn of zich extreem terug te trekken. Sommige kinderen zijn om uiteenlopende redenen niet (meer) in staat om gewenst gedrag te laten zien en zich daar prettig bij te voelen. En soms is de school niet (meer) in staat om goed aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoeften van het kind en slaagt men er niet (meer) in een context te scheppen waarin het kind het wel goed kan doen.

Scholen zullen daarom niet zomaar tot schorsing of verwijdering overgaan. Dit gebeurt alleen in ernstige gevallen (ter beoordeling aan de directie en het College van Bestuur van Kerobei (hierna: het bevoegd gezag)). In de regel zullen we een aantal stappen doorlopen.

1. Preventief

De school blijft in overleg met de ouders over de ontwikkeling van het kind, dus ook als de school denkt niet langer te kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van het kind. Bij zorgsignalen brengt de school in beeld onder welke omstandigheden het wèl lukt en wat school en kind nodig hebben om die omstandigheden optimaal te realiseren. Dit wordt opgenomen in een plan, het OPP (OntwikkelingsPerspectiefPlan). Daarin wordt (in een zogenoemde weging) beschreven wat het probleem is, wat de oorzaak voor het probleem is en onder welke omstandigheden het goed gaat (de compenserende factoren). In de omschrijving van doelen en acties komt terug wat school en ouders doen om beter aan te sluiten bij het kind. Ook maakt een uitstroomperspectief onderdeel uit van het OPP. Dat is het verwachte niveau en de schoolsoort (bijvoorbeeld VMBO, HAVO, Praktijkonderwijs) waar het kind na de basisschool zal uitstromen.

Een OPP moet jaarlijks opnieuw worden vastgesteld en zal tenminste 2x per jaar worden geëvalueerd met ouders. Afstemming over het handelingsdeel van het OPP met ouders is wettelijk verplicht. Ook kan een afweging worden gemaakt of een vorm van speciaal (basis-) onderwijs beter zal kunnen aansluiten.

We hopen hiermee erger te kunnen voorkomen.

Als de grenzen van wat de school kan bieden (dreigen te) worden bereikt, kunnen ouders en/of school de commissie bovenschoolse ondersteuning van Kerobei inschakelen, om samen te bekijken welke (extra) mogelijkheden er eventueel nog zijn. We streven naar goed inhoudelijk overleg met de ouders. Meestal komen we er in dit stadium samen wel uit.

Een (ernstig) incident kan in eerste instantie leiden tot:

- A. een "time-out" met onmiddellijke ingang. Dit betekent dat er binnen school maatregelen worden getroffen om het kind buiten de (groeps-)situatie te brengen, bijvoorbeeld op een speciale time-outplek. Het kind blijft in dit geval dus op school. Dit wordt beschouwd als een flinke waarschuwing aan het kind, waarvan ook de ouders op de hoogte worden gesteld. Dat gebeurt mondeling op de dag zelf en wordt snel daarna in een brief aan de ouders bevestigd. In die brief wordt vermeld wat de aanleiding is geweest om het kind een time-out te geven, waaruit die time-out heeft bestaan en hoe het herstelgesprek met het kind is verlopen*.
- B. een schorsing voor de rest van de dag. Dit betekent dat de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school wordt ontzegd. De ouders worden vooraf telefonisch geïnformeerd en tevens uitgenodigd voor een gesprek om de terugkeer op school (de volgende dag) voor te bereiden. Hierbij is ten minste een lid van het managementteam van de school aanwezig*. Het incident, de maatregel zelf en een verslag van het gesprek met de ouders worden in een brief aan ouders verwoord en wordt in het leerlingendossier opgeslagen. De schorsing wordt alleen toegepast na goedkeuring van de directie van de school; deze rapporteert (achteraf) de genomen maatregel aan het bevoegd gezag en aan de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning door de brief die aan ouders is gestuurd door te sturen. Bij twijfel neemt de school vooraf contact op met de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning en/of het bevoegd gezag om af te stemmen of voor advies.

* Als er meerdere kinderen betrokken zijn bij een incident, dan ligt het voor de hand die kinderen bij de terugkeer in de groep te betrekken zodat kinderen elkaar ook de ruimte kunnen geven. Als er sprake is van een of meerdere kinderen die slachtoffer zijn of zich zo kunnen voelen, dan vindt een herstelgesprek plaats voordat het kind weer terugkeert in de groep.

Als dit in het voortraject nog niet is gebeurd, zal de school met de ouders nadrukkelijk afwegen of een aanmelding bij de commissie bovenschoolse ondersteuning moet worden gedaan met het oog op advisering over de mogelijkheden voor verdere begeleiding. Ook zal een OPP worden opgesteld als dit er nog niet is. Een OPP resp. aanmelding bij de commissie bovenschoolse ondersteuning is niet nodig als ouders en school inschatten dat het wangedrag niet meer zal voorkomen omdat de situatie van vóór de time-out resp. schorsing voor de rest van de dag, wezenlijk is veranderd. Dat kan zijn als de reactie van het kind overduidelijk het karakter had van een eenmalig incident en/of als de begeleiding resp. basisondersteuning van de leerling na de schorsing wezenlijk anders zou kunnen gaan verlopen.

2. Formeel

- A. Er vindt een overleg plaats tussen tenminste de ouders en een MT-lid van de school over de zorgen die de school heeft over de ontwikkelingen die kunnen leiden tot schorsing. Hierbij horen ook afspraken over maatregelen die de dreigende schorsing kunnen voorkomen. De school informeert de ouders dat dit de eerste stap is van dit formele traject. Van het overleg wordt verslag opgemaakt. De ouders krijgen dit verslag en het verslag wordt onderdeel van het leerlingdossier.
- Daarnaast wordt een OPP opgesteld waarin duidelijk wordt onder welke omstandigheden het goed gaat en hoe school en ouders ervoor kunnen zorgen dat die voorwaarden voldoende worden ingevuld. Over het handelingsdeel van het OPP dient op overeenstemming gericht overleg te worden gevoerd met de ouders.

We hopen natuurlijk dat het hier bij zal kunnen blijven!

- B. Schorsing van het kind, langer dan alleen dezelfde dag zoals hierboven bedoeld, als uiterste maatregel om aan te geven dat een grens is bereikt. Dit besluit zal door de schoolleiding worden genomen. De ouders krijgen de reden van de schorsing op schrift. Daarin staat ook dat, als ouders bezwaar hebben tegen de schorsing, zij contact op kunnen nemen met de externe vertrouwenspersoon van Kerobei of een klacht kunnen indienen.
- Zo nodig en zo mogelijk zal de schoolleiding vooraf advies inwinnen bij de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning. Een schorsing duurt zo kort mogelijk, met een wettelijk maximum van één week. Bij schorsing langer dan één dag zal ook de onderwijsinspectie (via het internet schooldossier, ISD) en de ambtenaar leerplicht op de hoogte worden gesteld. Ook het bevoegd gezag en de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning worden geïnformeerd.

Bij voorkeur (ook) op de eerste schorsingsdag, maar in elk geval voorafgaande aan de terugkeer van het kind op school zal er een gesprek plaatsvinden met de ouders en een lid van het managementteam van de school. Daarin wordt teruggekeken op de omstandigheden waardoor de schorsing heeft moeten plaatsvinden en welke signalen het kind met zijn/haar gedrag heeft uitgezonden. Daarnaast wordt vooruitgekeken op welke manier het kind veilig (voor zichzelf en de groep) weer kan terugkeren op school. Van het overleg wordt verslag opgemaakt middels een brief aan de ouders. Het bevoegd gezag en de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning krijgen een kopie van de brief. De brief wordt onderdeel van het leerlingdossier.

Zo nodig wordt het OPP van de leerling bijgesteld, zeker als er aanvullende afspraken worden gemaakt over de ondersteuning van de leerling.

Schorsing van een kind is een flinke alarmbel. Bij de schorsing hoort dan ook een risicoanalyse door school. De belangrijkste vraag die beantwoord moet worden: zijn er risico's op herhaling,

of is deze eenmalige forse maatregel voldoende? Al de school twijfelt, onderbuikgevoelens heeft of als men inschat dat er inderdaad risico op herhaling is, dan weegt de school ook af, of er een overleg moet komen tussen school, de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning, leerplicht en sociale wijkteam (schoolcontactpersoon). Doel van dat overleg is om te kijken of er verdere onderliggende risicofactoren zijn die een succesvolle reïntegratie zouden kunnen belemmeren. Is de schorsing een eenmalige maatregel en is het te verwachten dat het ook bij die ene keer zal blijven, dan is dat overleg niet nodig.

- C. Als bovenstaande niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd, zal de schoolleiding het bevoegd gezag vragen om een afweging te maken en een besluit te nemen. Daarbij maakt het bevoegd gezag een afweging tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van het kind om op school te blijven. Voor school kan bijvoorbeeld van belang zijn dat zonder verwijdering de rust en veiligheid op school niet langer gegarandeerd kunnen worden. Op basis van deze afweging zal het bevoegd gezag een voorgenomen besluit nemen over het al dan niet verwijderen.
- D. Als het voornemen tot verwijdering definitief is, zullen de ouders schriftelijk worden uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek wordt aan de ouders medegedeeld dat de directie niet langer bereid is een oplossing binnen de school te zoeken. Daarbij wordt de ouders aangegeven waarom het belang van het kind moet wijken voor het belang van de school. Ook van dit overleg wordt verslag opgemaakt en per brief aan ouders verstuurd.

Indien nodig wordt het kind vanaf stap 3 en 4 geschorst met uitzicht op verwijdering, in afwachting van het aanbod aan de ouders voor passend onderwijs op een andere school. Definitieve verwijdering kan niet eerder plaatsvinden dan nadat een andere school bereid is gevonden het kind te plaatsen. Daarnaast heeft de school een inspanningsverplichting om gedurende de schorsing de leerling (begeleiding bij) onderwijs thuis te bieden.

In elk van bovenstaande stappen, doch liefst nog tijdens de preventieve fase, kan zowel door school als door ouders het kind worden aangemeld bij de commissie bovenschoolse ondersteuning van Kerobei (voorzitter Frank Evers, 077-3968888, frank.evers@kerobei.nl). De commissie bovenschoolse ondersteuning kan dan met zowel ouders als school meedenken over een passende oplossing en waar nodig extra maatregelen treffen. Aanmelding is in elk geval nodig als de school en/of de ouders denken dat plaatsing in een vorm van speciaal (basis-) onderwijs beter aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van het kind. Formeel kan de school deze stap overslaan en rechtstreeks bij het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Noord-Limburg een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen voor Sbo of SO. Daarvoor is toestemming van ouders niet nodig, maar we zullen blijven proberen om samen met ouders op te trekken.

Nogmaals: wij zullen er als school alles aan doen om te voorkomen dat het doorlopen van bovenstaande procedure noodzakelijk wordt.